

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-08-001 044
Бања Лука, 27.5.2009. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Стаке Гојковић и Дарка Осмића као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца М. Ч. из Б. Л., кога заступа пуномоћник Р. П., адвокат из Б. Л., против туженог Е. д.о.о. Б. Л., кога заступају пуномоћници Р. М. и Д. М. из Б. Л., ради накнаде штете в.с. 43.000 КМ, одлучујући о ревизији тужиоца против рјешења Окружног суда у Бања Луци број 011-0-Ж-07-000 635 од 14.3.2008. године, на сједници одржаној 27.5.2009 године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се уважава, укида се рјешење Окружног суда у Бања Луци број 011-0-Ж-07-000 635 од 14.3.2008. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Бања Луци број П-4759/00 од 22.6.2007. године обавезан је тужени да на име накнаде нематеријалне штете исплати тужицу укупно 10.000 КМ, од чега на име накнаде за претрпљене физичке болове износ од 5.000 КМ, на име претрпљеног страха износ од 3.000 КМ и на име душевних болова због наружености износ од 2.000 КМ, све са законском затезном каматом почев од 22.6.2007. године до исплате, те да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 9.850 КМ. Са дијелом тужбеног захтјева преко досуђених износа тужилац је одбијен.

Другостепеним рјешењем Окружног суда у Бања Луци број 011 -О-Ж-07-000 635 од 14.3.2008. године жалба туженог је уважена, првостепена пресуда укинута и тужба одбачена као неблаговремена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужилац, позивајући се на одредбе члана 237. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, бр. 58/03, 85/03, 74/05 и 63/07, у даљем тексту: ЗПП), побија другостепено рјешење због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се оспорена одлука преиначи, жалба туженог одбије и првостепена пресуда потврди.

Тужени није одговорио на ревизију тужиоца.

У овој парници вриједност побијаног дијела правоснажне пресуде износи тачно 10.000 КМ, па није испуњен услов допуштености ревизије из члана 237. став 2. ЗПП. Користећи овлашћење из члана 237. став 3. истог закона, Врховни суд Републике Српске је дозволио ревизију у овом предмету цијенећи да је одлучивање по ревизији тужиоца од значаја за примјену права у будућим споровима за накнаду штете коју радници претрпе услијед повреде на раду.

У овој парници тужилац захтјева да му тужени надокнади нематеријалну штету коју је претрпио услијед повреде на раду задобијене дана 25.5.1995. године, приликом редовног обављања посла на који је распоређен од стране туженог.

Полазећи од утврђења да је тужилац дана 25.5.1995. године задобио повреде у виду опекотина десне потколенице, доњег лијевог екстремитета, оба стопала и обје регије пете, лијеве шаке са ручним зглобом, те да тужени није доказао да постоје околности које у смислу члана 177. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 27/78 до 57/89 и „Службени гласник РС“, бр. 17/93, 3/96 и 39/03, у даљем тексту: ЗОО) искључују његову одговорност за штету, првостепени суд је позивајући се на одредбе члана 174. и члана 200. ЗОО досудио тужиоцу на име накнаде штете за претрпљене физичке болове, претрпљени страх и за душевне болове због наружености укупно износ од 10.000 КМ, док је са дијелом захтјева преко досуђених износа за ове видове нематеријалне штете, а захтјев за накнаду штете за душевне болове због умањење животне активности у цијелости, тужиоца одбио.

Одлучујући о жалби туженог другостепени суд је нашао да се спорни однос треба разријешити примјеном одредаба члана 56. и 57. Закона о радним односима („Службени гласник РС“, бр. 25/93 до 10/98 - у даљем тексту: ЗРО) који је био на снази у вријеме настанка штетног догађаја, па како се тужилац писменим захтјевом обратио туженој 25.4.1999. године ради вансудског поравнања, сматра да је његова тужба допуштена, али да није благовремена, јер да је поднесена тек 22.6.1999. године. Из ових разлога је другостепени суд првостепену пресуду укинуо и тужбу одбацио као неблаговремену.

Основано ревидент указује да је другостепена пресуда заснована на погрешној примјени материјалног права.

Право на накнаду штете по основу повреде на раду није право које произлази из радног односа, то јест из права на рад и због тога накнада штете због посљедица повреде на раду у материјално правном смислу није ни регулисана Законом о радним односима, који је био на снази у вријеме штетног догађаја, као ни Законом о раду („Службени гласник РС“, бр. 38/00 до 55/07, у даљем тексту: ЗР) који је сада у примјени. Накнада штете је типични облигационо-правни однос, који настаје по сили закона и регулисан је Законом о облигационим односима. Зато је одредбом члана 51. ЗРО (члан 64. ЗР) прописано да ако радник претпри штету на раду, предузеће је дужно да му штету надокнади у складу са прописима о облигационим односима.

Из наведених разлога се на спорни однос не могу примјенити одредбе члана 56. и 57. ЗРО којим су прописани поступак и рокови за заштиту права радника из радног односа, па се благовременост тужбе за накнаду штете због посљедица повреде на раду не цијени према тим одредбама, нити се у овом спору може примјенити одредба члана 370. ЗОО. У парници за накнаду штете због повреде на раду може се само расправљати о застарјелости потраживања уколико је у смислу члана 360. ЗОО тај материјално правни приговор послодавац истакао, јер је одредбом члана 51. ЗРО искључена примјена преклузивних рокова из члана 56. и 57. тог закона, а који се примјењују у поступку заштите права радника из радног односа и на које суд пази по службеној дужности.

Због погрешне примјене материјалног права другостепени суд је укинуо првостепену пресуду и одбацио тужбу као неблаговремену, не упуштајући се у оцјену жалбених навода туженог и правилност и законитост првостепене пресуде, па нема услова за преиначење оспорене пресуде. Зато је примјеном одредбе члана 250. став 2. ЗПП ревизија тужиоца уважена, оспорена одлука укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење.

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић